

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1943, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 208. — ŠTEV. 208.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 5, 1930. — PETEK, 5. SEPTEMBRA 1930

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

ORKAN JE USMRTLIL 800 OSEB V SANTO DOMINGO

VIHAR, KI JE DIVJAL Z NAGLICO STOŠESTDESET MILJ NA URO, JE GLAVNO MESTO ČISTO RAZDEJAL

Povzročeno škodo cenijo na petnajst milijonov dolarjev. — Na tisoče ljudi je brez strehe. — Vihar je porušil norišnico, vsled česar so vdrla blazniki na ulico. — Zvečer je bilo proglašeno v mestu obsedno stanje.

SAN DOMINGO, 4. septembra. — Najhujši vihar, kar jih pomni človeška zgodovina je popolnoma uničil to mesto, ki je imelo petdeset tisoč prebivalcev.

Vihar se je pojavil ob dveh popoldne ter je divjal štiri ure neprestano.

Še sedaj, po štirindvajsetih urah, ni mogoče ugotoviti obsega razdejanja, ker je vsa zveza z vami in farmami na otoku prekinjena.

Število mrtvih cenijo najmanj na osemsto.

Manjše hiše so popolnoma izginile, dočim so zidana poslopja strahovito poškodovana. Zaenkrat cenijo škodo na petnajst milijonov dolarjev.

Na tisoče oseb, med njimi več sto bolj ali manj težko poškodovanih, je brez strehe.

Vladni uradniki so poslali pozive na pomoč na sosednje otoke in v Združene države. Predvsem je treba obvez in živil.

Vihar, ki je divjal z naglico več kot šestdesetih milj na uro, je rušil hiše in odnašal strehe.

Mesto je tako porušeno, da se ne pozna več, kje so stale hiše in kod so tekle ceste.

Ko je vihar dosegel svoj višek, se je porušila mešna blaznica, nakar so se blazniki razpršili po mestu ter s strahovitim tuljenjem še povečali splošno zmedo.

Zvečer je bil proglašeno nad mestom obsedno stanje, in vse vojaštvo je stopilo v akcijo.

Reševalci imajo izredno težko nalogo, ker je elektrarna uničena in ker so popokale vodovodne cevi.

V hipu so bili pretrgane vse brzojavne zveze, in radio-postaje so bile tako poškodovane, da ni bilo več ur mogoče poslati nobenega poročila v svet. Orkan je nato oddivjal v severozapadno smer.

Z otoka Dominica, ki se nahaja v skupini angleških otokov, poročajo, da je bilo tam usmrčenih dvajset oseb ter več hiš porušениh.

MIAMI, Fla., 4. septembra. — Vse vremenske postaje od Key West do Jacksonville opazujejo s strahom vihar, ki se pomika proti floridski obali. Vse državne in narodne pomožne organizacije so pripravljene na takojšnjo pomoč, kajti vihar bo že po preteku 36 ur nad Florido. Pristaniške oblasti so opozorile vse ladje v bližini obali na bližajočo se nevarnost.

COSTE IN BELLONTE V DALLASU

DALLAS, Texas, 4. septembra. — Danes poldne ob pol šestih sta dospela sem iz New Yorka francoska letalca Coste in Bellonte. 1500 milj dolgo pot sta premerila v enajstih urah in pol. Na letališču ju je sprejel nad 25,000 oseb.

S tem, da sta poljela iz Francije v New York in od tam v Dallas, Texas, bosta dobila \$25,000 nagrade, katero je razpisal W. Eastwood.

PREMOGARSKI NEMIRI

MADISONVILLE, Ky., 4. septembra. — Ob priliki nemirov, ki so izbruhnili danes zjutraj v Newtonville, deset milj od tukaj, je bil Charles Blanchard, super Coal Mining Co. lahko ranjen.

Blanchard se je nahajal v avtomobilu na poti, da preišče zadnje streljanje, ko ga je pričela obstreljevati tolpa dosedaj še neidentificiranih mož. Čeprav so krogel kot rešeto preluknjale avtomobil, je bil Blanchard le malo ranjen.

SENATOR ZA PRIZNANJE SOVJET. RUSIJE

Rusija je največji trg sveta za ameriške izdelke, — je rekel Wheeler, senator iz Montane.

Zvezni senator, Burton K. Wheeler iz Montane se je vrnil v New York iz Rusije, kjer je preživel dva meseca. Poročevalcem je rekel, da je sedaj še bolj kot prej za to, da bi ameriška vlada priznala sovjetsko Rusijo.

Njegov tovariš Barkley iz Kentuckyja ni bil tako odkrit, vendar pa je namignil, da ne bo nasprotoval stališču, katerega je zavzemal Wheeler od prvega početka.

— Rusija je najbolj pomemben trg za ameriško blago na vsem svetu, — je rekel senator Wheeler, — in le neumni so oni, ki bodo pri tem izgubili. Naše priznanje ne pomenja našega odobrenja sovjetske vlade ali moralne podpore glede njenih ciljev.

— Zgolj s trgovskega stališča zagovarjam priznanje kot absolutno potrebno, kajti drugače bomo izgubili vsako leto milijone in milijone v Rusiji.

Na vprašanje, če misli, da se peča tukajšnja Amtorg Trading Co. s politično propagando, je odvrnil Wheeler na kratko:

— To bi bila največja neumnost, katero bi mogla napraviti sovjetska vlada. Jaz pa je ne smatram toliko za neumno, kot jo smatrajo tukaj gotovi ljudje.

Trije senatorji, ki so vprizorili 2000 milj dolgo avtomobilsko potovanje po sovjetski Rusiji, so izjavili soglasno, da so bili povsod izvrstno sprejeti in da so jim uradniki pokazali vse, kar so hoteli videti.

SLAB PLEN

Dva bandita sta prišla v hotel Samuela Reznicka na Port Jervis Road ter mu rekla, naj bo miren in naj dvigne roke, kar je Reznick brez obotavljanja storil. Kdo pa popiše začetnje banditov, ker sta našla pri njem in v blaginji le \$1.65.

Ko sta spravila pičli plen, mu je eden roparjev zaklical: — Zapomni si, prišla bova še enkrat. Če vdrugič ne bova dobila več, se ti bo slabo godilo.

PREDSEDNIK IROGOYEN NAJ ODSLOPI

Predsednik Argentine nečisto odstopiti. — Napetost političnega položaja je bila nadalje poostrena. — Peru se drži Lige narodov.

BUENOS AIRES, Argentina, 4. septembra. — Napetost v političnem položaju je bila danes poostrena, ko je objavil list La Critica poročila, da so lastni pristasi in voditelji stranke pozvali predsednika Irigoyena, naj odstopi, da pa tega ni hotel storiti.

Medtem pa nadaljujejo člani njegovega kabineta s posvetovanji za zaklenjenimi vrati.

Voditelji radikalne stranke so imeli tajno konferenco.

Javnost pričakuje vsako uro objavo največje važnosti, in molk višjih vladnih mest je še bolj poostril napetost in skrb.

Pod pozivom na Irigoyena, naj odstopi, je rekla La Critica, da prihaja to poročilo z "zanesljivega mesta". List pravi, da je dr. Osvaldo Meabe, privatni zdravnik predsednika, izročil predsedniku zahtevo prejšnjih pristasev.

Odstop vojnega ministra, generala Louis Delleplane, ki je včeraj odložil svoj urad radi diferenc s predsednikom, vzbuja nadaljno pozornost politične javnosti.

Iz tega se sklepa, da vlada neso-glasje med pristasi Irigoyena in vojaštvom.

Pred medicinsko visoko šolo se je pripetil danes zelo značilen slučaj. Več avtomobilov s pristasi Irigoyena se je ustavilo pred poslopjem in voditelji so imeli nagovor, tekmo katerega so večkrat zakričali. Slava predsedniku!

Veliko število dijakov je takoj prišlo iz predavalnih dvoran, a policija je nastopila pravočasno ter preprečila spopad.

V sedanjem političnem položaju je čudno, da ne zahtevajo voditelji opozicije odstopa predsednika.

Če ba nastalo tako gibanje, ga bodo uvedli najbrž člani lastne stranke Irigoyena.

Popoldanski listi poročajo, da je

FRANCOSKI MANEVRI NA DVEH FRONTAH

Največja mobilizacija četa na nemški meji izpa svetovne vojne. 70,000 mož na manevrih.

PARIZ, Francija, 3. septembra. Prvikrat izpa sklenitve miru se bodo vršili v Franciji armadni manevri na dveh različnih frontah.

Prvi se bodo vršili na italijanski in švicarski meji v francoskih Alpah.

Središče operacij bo nekako 50 m. severozapadno od italijanskega mesta Turin.

Drugi manevri pa se bodo vršili v anektirani Lorenski ter ob nemški meji.

Na italijanski meji je zbranih nekako 20,000 vojakov, na nemški fronti pa nekako 50,000.

Manevri, ki so se pričeli danes, bodo trajali nekako teden dni.

Francosko časopisje ugotavlja, da predstavljajo manevri na nemški meji največjo mobilizacijo četa izpa svetovne vojne.

Pri manevrih na italijanski meji bodo igrali tanki veliko vlogo, ker hočejo dognati, kako se obnašajo tanki na strmih gorskih pobočjih.

SESTNAJSTLETNI MORILEC

BALTIMORE, Md., 3. septembra. Sestnajstletni Kennard Thomson je danes priznal, da je usmrtil svojega delodajalca s kladivom ter skril njegovo truplo v sod. Nato ga je okradel in začel razkošno živeti. Policija ga je aretirala, ko je kupoval nov avtomobil.

policija preiskala domove več voditeljev opozicije.

ŽENEVA Švica, 3. septembra. — Joe Maria Barreto, novi zastopnik republike Peru pri svetu in zborovanju Lige narodov, je obvestil danes generalnega tajnika Lige, da želi nova vlada Peruja nadaljevati z delom v družbi Lige narodov.

Semkaj so dospela neuradna poročila gles novih težkoč med Bolivijo in Paraguayem, a tajništvo Lige narodov ni dobilo še nikakega oficijelnega obvestila o tem.

NOV NAČELNIK AVSTRIJSKEGA HEIMWEHRA

Knez Staremborg je prevzel vodstvo po odstopu dosedajnega voditelja. — Poostren notranji politični položaj.

SCHLADMING, Avstrija, 3. sept. Dva vrhovna voditelja avstrijskega Heimwehra, dr. Steidle, vrhovni poveljnik, in načelnik njegovega štaba, dr. Pfrimer, sta odločila svoja urada na letnem zborovanju organizacije.

Povod za to so dale ostre kritike raznih govornikov. Govorniki so rekli, da je vse vodstvo skrajno nezmožno in brezuspešno.

Vrhovno poveljstvo Heimwehra je bilo nato izročeno knezu Ruediger von Staremborgu, pristasi znane Hitlerja, ki je bil zapleten že v številne nečedne afere doma in v Nemčiji.

Knez Staremborg je narodni socialist ter zelo častihlepen. Glasi se celo, da sanja o zvezi med Bavarsko in Avstrijo, v kateri hoče ba-je igrati veliko vlogo. Star je 31 let.

Knez razpolaga z velikimi bogastvi ter spada med največje veleposelnike v Avstriji. On je organiziral ter opremil svojo lastno "armado".

V političnih krogih pa prevladuje veliko naziranje, da bo imela ta izprememba v vrhovnem vodstvu Heimwehra skrajno resne posledice za deželo, ker bo zelo poostрила notranji politični položaj.

ZRAKOPLOVNA NESREČA

PERROL, Španija, 3. septembra. V tukajšnji bližini ja padel na tla španski mornarški hidroplan. Pri tem so bili ubiti: pilot, dva mehanika in trije mornarški častniki.

DVA NADALJNA ANDREE-JEVA ZAPISNIKA

Tretji član ekspedicije je umrl na poti proti White Islandu. — Zapisnika sta bila zavita v srajco.

TROMSOE, Norveška, 4. septembra. — Švedski in norveški znanstveniki, ki so pregledali ostanke Andree-jeve ekspedicije, katere je privedel semkaj dr. Gunnar Horn, domnevajo, da so nova odkritja izredno velike važnosti.

Kar je bil dr. Horn prezrl, so našli znanstveniki, namreč dve nadaljni beležnici, kateri je imel Andree zaviti v srajci.

Ena je precej poškodovana, dočim je druga dobro ohranjena ter vsa popisana.

Iz zapisnika je razvidno, da je balon padel na tla, ker se je nabrala na njem debela plast ledu.

Nato so se odpravili vsi trije raziskovalci proti White otoku, toda tretji tovariš Knut Frankel je med potoma umrl.

Andree in njegov drugi tovariš sta se nahajala dne 5. septembra še vedno na poti.

SAMOMOR ARHITEKTA

DETROIT, Mich., 4. septembra. Danes je bil usmrtil v nekem tukajšnjem hotelu 38-letni Paul L. Kampfer, ki je veljal za enega najboljših ameriških arhitektov. — Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano.

DOBER PRIDELEK RIŽA

NEW ORLEANS, La., 4. septembra. — Letos tvori pridelek riža v državi Louisiani polovico vsega pridelka v Združenih državah. Poljedelski departament poroča, da se je letos riž izredno dobro obnesel.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovlencev točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenci prejmejo toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovlencev in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravilnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodniji v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo			V Italijo		
Din	500	\$ 9.35	Lir	100	\$ 5.75
"	1000	\$ 18.50	"	200	\$ 11.30
"	2500	\$ 46.00	"	300	\$ 16.80
"	5000	\$ 91.00	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 181.00	"	1000	\$ 54.25

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

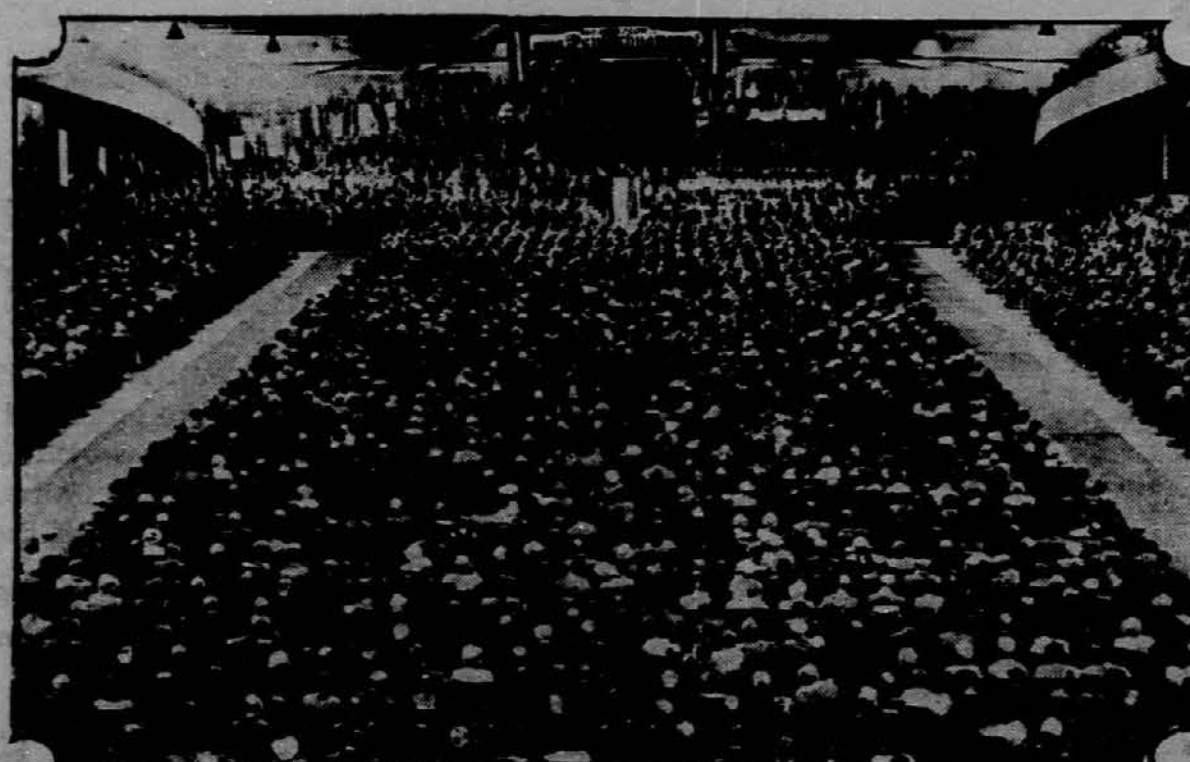
Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisnimim potom sporazumete glede načina nakazila.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov.

SAKSER STATE BANK

32 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

VOLILNA KAMPANJA V NEMČIJI

Dne 14. septembra se bodo vršile volitve v nemški državni zbor. Stranke rastejo kot gobe po dežju. Dosedaj jih je prijavljenih že 24, ki bodo postavile svoje kandidate. Med njimi je tudi stranka prohibicijonistov. Slika nam predstavlja zborovanje nacionalistične stranke v Sport-Palast v Berlinu.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENE PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sahner, President

Louis Benedek, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York na celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
za pol leta	Za tiskovništvo na celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisov in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalne namani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3978

JUNAKI ZRAKA

Te dni sta pristala v bližini New Yorka drzna francoska letalca Dieudonne Caste in Maurice Bellonte.

V zrak sta se dvignila v Parizu ter dospela srečno in brez posebnih ovir na cilj.

Dosedaj so zrakoplovci štirinajstkrat preleteli Atlantski ocean, in sicer petkrat v smeri od vzhoda proti zapadu in devetkrat v smeri od zapada proti vzhodu.

Med temi poleti sta pa le dva, ki zaslužita vse priznanje in občudovanje.

Polet ameriškega polkovnika Lindbergha iz New Yorka v Pariz ter polet letalca Coste-a iz Pariza v New York.

Ta dva poleta sta se završila brez pristanka. Vsi drugi letalci se prirežali poletu v etapah ter so se medpotoma po trikrat do štirikrat ustavili, oziroma niso dospeli točno tja, kamor so nameravali dospeti.

Prva sta se podala na nevarno pot Francoza Coli in Nungesser.

Izginila sta brez sledu.

Ista usoda je zadela še osem drugih, med njimi dve ženske.

Par dni pred Coste-om so dospeli v New York štirje nemški letalci v malem hidroplanu. Izbrali so si severno smer ter so medpotoma štirikrat pristali.

Morda nam bo mogoče še v tem mesecu zabeležiti nadaljni uspeh: — prihod nemškega zrakoplova DO-X, ki bo baje privedel na sebi več potnikov kot jih je kdaj prevažal vodilni balon "Graf Zeppelin".

Pri poletih preko oceana tekmujejo med seboj Amerikanci, Nemci, Angleži, Francozi in Italijani.

Razveseljivo dejstvo je, da je ta tekma za čast in slavo postala mednarodna in da bo imel od doseženih uspehov dobiček ves svet.

Vsak narod je lahko po pravici ponosen na svoje sinove, ki završe kako veliko dejanje, ves civilizirani svet pa nazdravlja junakom zraka, ki so stopili v službo napredka vsega človeštva.

Nikjer na svetu se ne izkazuje velikim dejanjem, pa naj jih proizvedejo sinovi tega ali onega naroda, bolj nesebičnega priznanja kot baš v Ameriki.

Ameriški narod je z isto nesebičnostjo kot Lindberghu nazdravljal Nemeem Eckenerju, Koehlu, Huenefeldu in Gronau-u; Angležu Kingsford-Smithu ter zdaj Francozoma Costu in Bellontu.

Letalci vseh narodov si prizadevajo doseči prvenstvo v zraku.

To je miroljubno tekmovalstvo in v tem tekmovalstvu je dovolj prostora in slave za vse.

Dopisi.

S pota.

S konvencije K. S. K. J. sem le kratko in po svoji močnosti poročal. O izidu volitev nisem nič omenil, zato je pa bolj natančno in jedrnat poročal občanini Jože Zelenec, ki je v tem nekaj ekspert. Kot se vidi je imel na konvenciji dobre zaupnike.

Konvencija je končana in je, kot ponavadi vse, nekoliko predolga trajala.

Če se ne motim, jih je bilo na konvenciji kakih osemdeset, ki so hrepeli po Jednotnih stoličkih. Tri dni po konvenciji sem zapustil Waukegan in menda sem bil zadnji udeleženec, ki sem odšel od tam. No, kaj se hoče, eden mora biti zadnji.

O smrti Mrs. Zavertnik sem že poročal. Ko sem jo prvi dan videl na mrtvaškem odru v dvorani S. N. P. J., sem opazil le nekaj južnega cvetja krog ravne, dočim je bilo dne 1. septembra takole cvetle kot v kakem cvetličnjaku. Za slovo so ji zapeli pevci, in razni govorniki so proslavljali njeno življenje. Pogreba se je udeležilo ogromno število ljudi od blizu in daleč. Med njimi sem celo nekaj takih opazil, katerih že trideset let nisem videl. Pokojnica zapušta šest sinov in eno hčer.

Žalujotim izrekam ponovno svoje sožalje.

M. Pogorelec.

New York, N. Y.

Idealno vreme je bilo v nedeljo, 31. avgusta. In tedaj je newyorška "Domovina" imela svoj dan.

Pevci in njihovi prijatelji smo z busom poleteli k našemu prijatelju Mr. John Pirnatu v South Norwalk, Conn.

Že med potjo so se naše oči pale nad lepoto narave; vrtovi in polja so bila v polnem cvetju. Kako to prija mestnemu zlasti še newyorškemu prebivalcu, ki ima malo-kdaj priliko priti iz zidovja tega vele mesta.

Znana nam je Pirnatova naklonjenost do "Domovine", pa vendar smo bili veselo presenečeni, ko smo pri vstopu na njegov vrt videli napis "Dobrodošla Domovina". Poleg Mr. Pirnata, njegove gospe soprbe in njenega kuhinjskega "staba" nas je pozdravilo še lepo število naših rojakov, ki so prišli k Mr. Pirnatu v namenu, da se z nami vesele in zabavajo.

Lepo domačijo ima Mr. Pirnat. Prijazna in prostorna hiša se komaj vidi iz sadnega drevja. Poleg hiše je obsežna trata in tam nam je Mr. Pirnat pod veliko jablano postavil mize in stole za domači piknik. Kot previden gospodar je prejšnji dan otrešal jablano, da ne bi kakemu gostu padlo kako jabolko na glavo, pa v svoji gostoljubnosti je najlepša jabolka v košari postavil na trato na razpolago vsem.

Za hišo, nekoliko nižje, se razprostira prostoran vrt s sadnim drevjem in zelenjavo. Kot makovo cvetje so se nam prijazno smehljali paradizniki izpod zelenja, ob potih pa so nad nami bingljali sočni grozdji, ki so bili tako vabljivi in zaželjivi, da se je marsikdo udal skušnjavi, da je segel, spočetka malo bojazljivo, po jagodi, polagoma pa tudi po celem grozdu. "Pet ali šest galon manj", je rekel Mr. Pirnat, "samo da ste veseli in zadovoljni". To nam je dalo malo več poguma.

Iz kuhinje je dišalo, kot bi utaknil nos v šop cvetlic. Vse lepo, toda skrbelo nas je, kako bo mogoče vsem postreči, ker nas je bilo toliko število in več, kot bi bil kdo pričakoval. Kar skoro žal nam je bilo in obhajali so nas skoro občutki, kot bi bili v nadlego. Toda kmalu so bile te grošnje misli zavrnjene in kaznovane, kajti nicesar ni nikomur manjkalo. Žene so iz kuhinje prinašale skledo za skledo, krožnik za krožnikom, da se je moral vsakdo čuditi, od kod more vse to priti. Lažje je bilo za Mr. Pirnata, ker je vso dobroto že pripravil lanske jeseni in mu ni bilo treba drugega kot steti po stopnicah v klet, odpreti pipo in je smehljajočega obrazu v vsaki roki prinesel lanaki pridelek. Nikdo si ni pošeel nicesar drugega.

Omeniti je treba, da nas je Mr. Pirnat zelo razveselil s svojim podpriznanjem govorom, v katerem je poudarjal svoje velike veselje nad tem, da nas je mogel pogostiti na svojem domu, zlasti še, ker v vrstah

"Domovine" ni več rogoviležev, ki so se nekakšno zelo šopirili v društvu. Med raznimi drugimi govori in veselimi petjem nam je kaj naglo potekel čas in morali smo se posloviti. Neradi smo šli, pa smo morali.

Prav iskrena hvala Mr. Johnu Pirnatu, njegovi soprog, Mrs. Mike Pirnatovi, Mrs. Andrej Pirnatovi, Mrs. John Mackovi in vsem onim, ki so nam pripravili tako lepo zabavo, katere ne bomo kmalu pozabili. Pozdravljeni!

Član "Domovine".

Plainfield, N. J.

Kot delegat društva št. 46 K. S. K. J. sem bil na konvenciji v Waukegan-u.

Mestece je zelo čisto in prijazno, še boljši vtis pa napravila prijaznost in postrežljivost naših naseljencev, takorekoč ameriških Vrhničanov. Vprašaj karkoli si bodi, vsak je pripravljen ustreči, naj bo star ali mlad. Tukaj rojena mladina rajše govori slovensko kot angleško. Mladina se ne sramuje govoriti svoj materni jezik. Zategadelj, kot sem sprevidel, jih spoštujemo drugoder, posebno njihovi mestni uradniki. Veliko naših Slovencev je mestnih in bančnih uradnikov, kar je precejšen dokaz njih zmožnosti.

Ako se podas zvečer na izprehod, ti zadoni na uho slovenska pesem. Kdo jo poje? Naša slovenska mladina, tukaj rojena, fantje in brhka dekleta. Pri tem se ti obadi spomin na staro domovino, ko si sedel pod lipo in prepeval sredi fantov in deklet. To je bil užitek, ki je daleč, daleč za nami...

Ne zamerim našemu Jožetu Zelenecu, da jo je odkuril iz New Yorka in se tako hitro prilagodil v tem zelenem mestecu. Bog ti daj srečo!

17. avgusta, ko smo prihajali v Waukegan delegati iz vseh delov Združenih držav, so nas pričakovali Vrhničani s svojimi lepimi avtomobili, in nas odpeljali do slovenske krasne cerkve. Ko zasllišmo potrkavanje tih ameriških vrhniških zvonov, sem bil tako zamaknjen, da pozabim stopiti iz vozila. Šele tovariši me spomnijo, da nisem prišel sem zjajala prodajati, ampak v cerkev naj grem! Cerkev je znotraj krasna, da je le malo enakih po ameriških naselbinah. Spet presenečenje! Ko se oglašijo orgle, zasllišmo glasove slovenskih deklet in fantov oziroma cerkvenega pevškega zbora. Ko tako sedim in srkam milino njihov glasov, spet pozabim, kdaj je čas za odhod, dokler ne doblim od mojega sosedu eno podrebra z oščinom, naj grem. Ni čuda, da naš potovalec Mr. Pogorelec večkrat priroba iz Minnesote in se naučije vseh starokrajških navad med Vrhničani. Bog jih živi!

Zahvaljujem se vsem imenovanim in neimenovanim Ančkam, Rozikam, Maričkam, Marjancam, Franckam, Francetom, Janezom, Lawrenceem in Jožetom za njih prijaznost in postrežbo. Bog plačaji!

Nazaj grede s konvencije, sem večino potoval po dnevi, ker sem si hotel ogledati ozemlja Illinois, Indiane, Ohio in Pa. Indiana je po legi najlepša, ali pašniki so suhi kot cesta.

Živina hodi po pašniku brez cilja, dokler farmer ne pripelje na vozeh vode in koruznih stebel. V pogovorih s farmerji sem izprevidel, da farmerstvo tudi ni vse rožnato. Veliko farmerjev izgubi živino kar preko noči. Včasih po več živinčet pogine.

Izmed vseh teh držav se še najbolj drži New Jersey. Ko prideš iz Pennsylvanije in prekoračiš mejo New Jersey, se vidi za 50 procentov boljše letino. Vzrok, mislim, je pravočasni dež, dočim druge države niso imele dežja od 6 do 8 tednov v času, ko je bil najbolj potreben.

Delavske razmere v teh državah

Za suhe, oslabele ljudi

Tisoč moških in žensk gre skozi slabotno bolezen življenja. Ko bi morali biti močni in zdravi. Nuga-Tone je nekaj izvrstnega za tako stanje. Nuga-Tone vam da boljši apetit, kar pomeni, da lahko prebavi, pija v želodcu ali črevesju, dražjeje obisti ali mehčaja prebavila, glavobol, slabost želodca, in omotica je pregnana, oslabele žilice mišice in organi postanejo močnejši, vi vstanete v jutro po nočnem dobrem spanju. Nuga-Tone je fin za stare, belušne in za mladih let, ki so oslabele in brezmočni. Ako nimate moči in polni življenja, ko bi morali biti, ali ako ste ostareli pred časom, vzemite Nuga-Tone le za nekaj dni in opazili boste kako čudovito vam pomaga. Nuga-Tone se prodaja pri vsaki trgovski zasedavi. Ako vna trgovca nima tega v zalogi, recite mu naj istega naroči za vas od njegovega predstavništva.

so slabe. Vsek se pritožuje in s strahom pričakuje še hujšega. Kje je naša prosperiteta?

Zahvaljujem se družini Jože Zelenec, družini Jereb, družini Cainer in Mrs. Rozi Svete za njih prijaznost in gostoljubnost.

Skupno potovanje nazaj v naše domove z nekaterimi delegati in delegatinjami iz držav Ohio in Pennsylvanije je bilo prvovrstno in veselo. Petja ni manjkalo, ker smo si bili svesti, da smo dovršili dobro delo za napredek K. S. K. J.

Z šaljivimi in zabavnimi ljudmi se nikoli ne odpovem potovati. Mrs. Marjanja Kuharjeva je naprimer pravi tip šaljive Clevelandčanke, katere se je mudila na obisku za časa konvencije pri Mrs. Rozi Svete.

Amerikanke hočejo prekositi Londončanke in Parižanke v kajenju cigaret. Ali Marjanja hoče še over the top. Dobila je namreč za spomin v Waukegan fajfo. Če bo kadila fajfo ali cigarete, se že ne ve! Marjanca bo bitala vse, če se pokaze s fajfo v javnosti. Bog te živi, Marjanca!

Ne smem pozabiti Mrs. Jereb, katero svarim, da me več ne smatra za Zgago, ker to bi škodovalo mojim rebrom, če me pravi Zgaga dobi v svoje pesti, ako bi zvedel, da ga hočem oropati tega lepega imena. Zatoraj svetujem Mrs. Jereb, kot novi naročnici Glas Naroda, da dobro pazi na list drugo leto maja meseca, ko pride slika na javno z gavtrožo v ustih korenjaka Zgaga. Zatoraj pozor!

S pozdravom

John Cvetkovič.

Detroit, Mich.

Cenjeni urednik, prosim, priobčite ta dopis v priljubljenem listu Glas Naroda.

Poročano je že bilo o odkritju Cankarjevega spomenika na Vrhniku, dne 10. avgusta 1930, zato ne bom preveč naširoko opisovala vse slavnosti.

Velikačastna je bila povorka, katere se je vila skozi trg na hriček Sv. Trojice, kjer je v starodavni cerkvi Mons. Karol Cankar, brat pokojnega Ivana bral mašo-zadušnico. Zastopani so bili vsi sloji od vladnega zastopnika do priprostege težaka. Ogromna je bila množica sredi trga, katere je valovala kakor jezero krog zastirke spomenika. Nastopali so razni govorniki, med njimi tudi dva ameriška Slovence, na kar je bil spomenik odkrit: velikačasten, vreden Ivan Cankarja, njegovega dela in trpljenja za slovenski narod.

Delo je končano; Cankarjev spomenik stoji, kljub vsem nasprotstvom in intrigam od strani posameznikov in celo nekaterih slovenskih listov. Stoji kljub listu, ki je enkrat pisal: Detroitčani, glejte, koma boste zaupali denar!

Zaupali smo ga vrhniškemu odboru, za katerega smo dobro vedeli, da dela, da bo izpolnil svoje obljube, kar je sedaj pokazal ter postavil spomenik na Vrhniku, z denarjem, s katerim bi ljubljanski odbor polovičnega dela ne zmogel. Pa saj je ljubljanski odbor že več let prej začel zbirati darove za spomenik, in kje je sedaj tisti denar? Odbor je zaspal in se zopet zbudil, ko so možje na Vrhniku začeli delovati, videč, da v Ljubljani spijo. Zakaj se je potem zopet zbudil ter s svojco potezo otežkočil delo vrhniškega odbora? Mislim, so podreli delo, pa za enkrat so se posteno zmotili. Čast gre odboru, kateri je svojo nalogo častno rešil in delo izgovoril.

točil. Odpadle so vse predbacivane sumnje, in si je s tem vrhniški odbor častno roke umil.

Edino, kar ni bilo primerno, je bilo v govoru predsednika odbora, ko je omenil in se zahvalil pri odkritju za pomoč prispevkov le štirim ameriškim Slovincem, katere je imenom imenoval. Zvenelo je, kakor da bi edino ti štirje prispevali ves ameriški prispevek, a resnici na ljubo povedano, nas je velika množina ameriških Slovencev delovala in prispevala v ta sklad, med njimi tudi naša slovenska lista Glas Naroda in Prosveda.

Vsem izrekam na tem mestu najlepšo hvalo, če jih je slučajno predsednik odbora pomotoma prezrl. Baš sem čitala v Glasu Naroda poročilo Jožeta Zelenca in med drugimi, da je Frank Gaber položil venec pred spomenik v imenu ameriških Slovencev, kar ne odgovarja resnici. Venec pred spomenik sva položila jaz in Frank Gaber v imenu Pevskega in dramatičnega društva "Ljubljanski Vrh" iz Detroita, katero društvo je tudi venec darovalo.

Toliko v pojasnilo.

Pozdravljam vse čitatelje Glas Naroda.

Ana Cankar,
70 Buena Vista.

Iz Slovenije.

Ponarejeni tisočaki.

Pred kratkim se je zgledala pri gostilničarju Nedoku na Kapelskem vrhu Ana Kurnik, posetnica iz Zrnove pri Slatini Radencihi ter hotela zamenjati tisoč dinarski bankovce. Gostilničar je v bankovcu takoj spoznal falzifikat; bil je nekoliko temnejše rjavo-sive barve ter slab papir tako, da ga je na prvi pogled lahko ločiti. Zadržal je Kurnikovo z motivacijo, da nima toliko drobiža, da pa bo istega polskal. Med tem je o tem obvestil očiščeno v Slatini Radencihi, ki je nato izvršilo preiskavo pri Kurnikovi in našlo pri njej še dva ponarejena tisočaka. Lastnica se je branila ter hotela bankovce pred preiskavo odvreči. Izgovarjala se je sprva, da je bankovce našla, pozneje pa, da jih ji je nekdo posodil in končno, da jih je pred več leti dobila na sejmju v Ptujju za prodano živino.

Kakor se govori, je svoj čas stanoval pri Kurnikovi neki Rauš, ki je bil član družbe za ponarejanje bankovcev, ter obstaja sum, da jih poseduje Kurnikova še več, kar bo brez dvoma ugotovila nadaljna orožniška preiskava.

Ponarejeni tisočaki izhajajo najbrž iz "delavnice" naslednikov znamenitega ponarejevalca Potočnika, ki je pred par leti umrl v mariborski kaznilnici. Potočnik je prav spretno izdeloval tisočake prejšnje izdaje (malo večje in modrikaste) in tudi stotake, ki so sedaj v prometu. Ko so ga zasačili v mariborski okolici, so se njegovi pajdasi razpršili na vse strani ter odnesli s seboj tudi precej ponarejevalskih priprav in materiala.

BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žela naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se za pojasnila v ljudski šoli št. 127 East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12., soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 1. do 5., soba 413.

NOV DOKAZ VARNOSTI PRI NAS NALOŽENEGA DENARJA

Finančna uprava države New York je priznala našo banko onim, pri katerih lahko država New York nalaga svoja denarna sredstva. S tem odlokom je postala Sakser State Bank "OFFICIAL DEPOSITORY OF THE STATE OF NEW YORK."

Da je naložila država New York denar pri nas, je nov dokaz za varno in solidno poslovanje našega zavoda.

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Peter Zgaga

Marsikateri delegat šele pozneje iz zapisnika razvidi, kaj se je pravzaprav vršilo in sklenilo na konvenciji.

*

Pravijo, da bo Hoover zopet kandidiral leta 1932.

Hotel bi poznati tistega, ki ga bo volil.

*

— Bratca si dobil, — so rekli šestletnemu fantu.

— To je pa res čudno. Komaj je človek sam tu, že ima konkurenta.

*

— Kaj bo vaš sin? — so vprašali mater.

— Hm, veste, moj sin je velik prijatelj živali in se od njih kar ločiti ne more. Zato je moj mož sklenil, naj se fant izuči mesarstva.

*

— Ne morem vam povedati, gospod doktor, kako ljubosumen je moj mož.

— Ima vzrok?

— Zal, da nimam nobenega vzroka.

*

Kardinal Mazarin, vzgojitelj francoskega kralja Ludvika XIV. je nosil vedno na prsih zlat križec. Ludvik ga je vprašal nekoč:

— Eminenca, ali veste, kakšna je razlika med oslom in vami?

Kardinal ga je ogorčeno pogledal in odgovoril:

— Ne vem.

— Vi imate križ na prsih, osel pa na hrbtno — ga je poučil Ludvik.

Kardinal je bil užaljen in vprašal je Ludvika:

— Ali veste, sir, kakšna je razlika med vami in oslom?

— Ne vem, gospod kardinal.

— Nobene! — je zagodrnjal Mazarin.

*

— Pogled ženska, tu oglašja nekdo, da ima krasno zbirko rogov poceni na prodaj.

— Saj jih imaš še itak dovolj, — se je glasil odgovor.

*

— Kaj si pa storil, možček! Založil si mi nekam kuharsko knjigo in zdaj nimam pojma, kaj sem postavila, — je vzkliznila mladoporočenka.

*

— Ko sem bila jaz mlada, smo spravljali denar v nogavice, — pravi stara mati vnučnici.

— Zakaj baš v nogavice? Saj se je moralo vse videti.

*

— Kaj, ti še vedno pišeš zganje? Saj ti je zdravnik strogo prepovedal alkoholne pijače, — so vprašali rojaka.

— Že res, toda zdravnik je večkrat umrl in prepoved ne drži več.

*

Pred kratkim je bilo objavljeno, da se je v zadnjem letu povečala v Združenih državah produkcija slada in hmelja za petnajst odstotkov.

To poročilo ne bo suhačem nič kaj dobrodošlo.

*

Rojak Cvetkovič poroča, da so ga nekateri v Waukeganu smatrali za Petra Zgago.

Zakaj jim ni pritrdil, zakaj jim ni rekel, da je?

Dvomljivo čast, da sem Peter Zgaga, namreč slehernemu z veseljem prepustim.

*

Onim, ki me vprašujejo, kako je z mojo lansko zalogo, naznanjam, da je tako: ni ne za okrepčilo, ne za solato. Za solato je nekoliko premalo kislo, za okrepčilo pa nekoliko preveč. V skrajni sili še pa dobro za oboje: za solato in za okrepčilo.

*

Tekom svetovne vojne je rodila neka kmetica dvojčka.

Novorojenca so krstili po dveh slavni ženeh: po nemškem in avstrijskem cesarju.

Prvemu so dali ime Vilček, drugemu pa Francec.

Dvojčka sta si bila pa podobna kot dva kraljerja. Razen matere ju ni mogel nihče razločiti.

Na vprašanje, kako ju mati loči, je odgovorila.

— O, to je povsem lahko. Francec prespi vse dni in vse noči, Vilček pa podnevi in ponoči gobezda.

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

21. septembra: S. N. D., Cleveland, Ohio.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MARK TWAIN:

ZGODBA O PRIDNEM DEČKU

Nekoč je bil pridni deček, ki se je imenoval Jakob Blivenis. Vedno je ubogal starše, pa naj so bila njihova povelja še tako nespametna; učil se je vedno svojih nalog in ni nikoli zamudil šole. Nikoli ni igral z žogo, celo tedaj ne, kadar mu je pravila njegova mama, da bi bilo to najboljše, kar bi mogel storiti. Nobeden izmed drugih dečkov ga ni mogel prekositi, tako pridni je bil. Nikoli se ni igral, da bi mu bilo še tako ugodno; dejal si je, da je laž nekaj nepravilnega in to mu je zadošvalo. Njegova pravičnost je bila naravnost smešna. Njegovo nenavadno vedenje je prekašalo vse, kar je bilo kdaj na svetu. Ob nedeljah ni bil nikoli svinjke, ptičjega gnezda ni nikoli izropal, opici moža z lajno ni nikoli podtaknil vročega novčica, zdelo se je, da ga ne zabava trav nobeno umno razvedrilo. Ostali dečki so skušali stvari priti do dna, sicer so se pri tem žejnili, a niso dospeli do zadovoljivega zaključka. Smatrali so ga tako rekoč za melanholičnega, vzeli so ga v svoje varstvo in niso dopuščali, da bi se mu zgodilo kakšno zlo.

Ta pridni mali deček je prebiral vse solske knjige; veselilo se ga naj bolj in to je bila vsa aktivnost njegovega bistva. Verjel je v dobre male dečke, o kakršnih beres v teh knjigah, zaupal jim je popolnoma. Hrepenel je po tem, da bi kdaj v življenju srečal takega dečka, kar pa se ni nikoli primerilo. Morda so bili izumrli vsi pred njegovim časom. Kolikokrat je čital kaj posebnosti imenitnega o njih, je prelistal knjigo hitro do konca, da bi videl, kaj je iz takšnega dečka postalo, kajti želja ga je bila potovati tisoč mil daleč, samo da bi ga videl. A, žal, vse je bilo zaman; ta dobri mali deček je v zadnjem poglavju vedno umrl in tu, si lahko videl sliko njegovega pogreba z vsemi sorodniki; in njegovi součenci so stali okoli groba, v hlačah, ki so jim bile prekratke, in v suknjah, ki so jim bile predolge, in vsak je plakal v svojo žepno robico, ki je meril nič manj od poldruga komolca. Tako so ga vedno razočarali. Nikoli ni mogel srečati enega teh pridnih malih dečkov, ker so vsi umrli v zadnjem poglavju.

Jakob je gojil plemenito častihlepno, da bi ga kdaj opisovali v solskih čitankah. Rad bi bil tam notri, s slikami, ki bi predstavljale njegovo hvalevredno nenaklonjenost do laži napram materi, in ki bi predstavljale, kako se mali radi tega od veselja joče; s slikami, ki bi kazale, kako stoji na hišnem pragu in izroča ubogi prosjakinji s šestorico otrok novčič, pri tem pa ji priporoča, naj bi bila štedljiva in nerazpisna, kajti razpisnost je greh; in tudi s takšnimi slikami, ki bi pred očale njegovo velikodušnost, ko se brani, da bi izdal malopridnega dečka, ki preži pri povratku iz šole vsakokrat za cestnim vogalom nanj, mu jih nakreše z ravnilom po glavi in se mu potem zasmejljivo smeje, ko beži.

Jakob je gojil plemenito častihlepno, da bi ga kdaj opisovali v solskih čitankah. Rad bi bil tam notri, s slikami, ki bi predstavljale njegovo hvalevredno nenaklonjenost do laži napram materi, in ki bi predstavljale, kako se mali radi tega od veselja joče; s slikami, ki bi kazale, kako stoji na hišnem pragu in izroča ubogi prosjakinji s šestorico otrok novčič, pri tem pa ji priporoča, naj bi bila štedljiva in nerazpisna, kajti razpisnost je greh; in tudi s takšnimi slikami, ki bi pred očale njegovo velikodušnost, ko se brani, da bi izdal malopridnega dečka, ki preži pri povratku iz šole vsakokrat za cestnim vogalom nanj, mu jih nakreše z ravnilom po glavi in se mu potem zasmejljivo smeje, ko beži.

Jakob je gojil plemenito častihlepno, da bi ga kdaj opisovali v solskih čitankah. Rad bi bil tam notri, s slikami, ki bi predstavljale njegovo hvalevredno nenaklonjenost do laži napram materi, in ki bi predstavljale, kako se mali radi tega od veselja joče; s slikami, ki bi kazale, kako stoji na hišnem pragu in izroča ubogi prosjakinji s šestorico otrok novčič, pri tem pa ji priporoča, naj bi bila štedljiva in nerazpisna, kajti razpisnost je greh; in tudi s takšnimi slikami, ki bi pred očale njegovo velikodušnost, ko se brani, da bi izdal malopridnega dečka, ki preži pri povratku iz šole vsakokrat za cestnim vogalom nanj, mu jih nakreše z ravnilom po glavi in se mu potem zasmejljivo smeje, ko beži.

Jakob je gojil plemenito častihlepno, da bi ga kdaj opisovali v solskih čitankah. Rad bi bil tam notri, s slikami, ki bi predstavljale njegovo hvalevredno nenaklonjenost do laži napram materi, in ki bi predstavljale, kako se mali radi tega od veselja joče; s slikami, ki bi kazale, kako stoji na hišnem pragu in izroča ubogi prosjakinji s šestorico otrok novčič, pri tem pa ji priporoča, naj bi bila štedljiva in nerazpisna, kajti razpisnost je greh; in tudi s takšnimi slikami, ki bi pred očale njegovo velikodušnost, ko se brani, da bi izdal malopridnega dečka, ki preži pri povratku iz šole vsakokrat za cestnim vogalom nanj, mu jih nakreše z ravnilom po glavi in se mu potem zasmejljivo smeje, ko beži.

Jakob je gojil plemenito častihlepno, da bi ga kdaj opisovali v solskih čitankah. Rad bi bil tam notri, s slikami, ki bi predstavljale njegovo hvalevredno nenaklonjenost do laži napram materi, in ki bi predstavljale, kako se mali radi tega od veselja joče; s slikami, ki bi kazale, kako stoji na hišnem pragu in izroča ubogi prosjakinji s šestorico otrok novčič, pri tem pa ji priporoča, naj bi bila štedljiva in nerazpisna, kajti razpisnost je greh; in tudi s takšnimi slikami, ki bi pred očale njegovo velikodušnost, ko se brani, da bi izdal malopridnega dečka, ki preži pri povratku iz šole vsakokrat za cestnim vogalom nanj, mu jih nakreše z ravnilom po glavi in se mu potem zasmejljivo smeje, ko beži.

Jakob je gojil plemenito častihlepno, da bi ga kdaj opisovali v solskih čitankah. Rad bi bil tam notri, s slikami, ki bi predstavljale njegovo hvalevredno nenaklonjenost do laži napram materi, in ki bi predstavljale, kako se mali radi tega od veselja joče; s slikami, ki bi kazale, kako stoji na hišnem pragu in izroča ubogi prosjakinji s šestorico otrok novčič, pri tem pa ji priporoča, naj bi bila štedljiva in nerazpisna, kajti razpisnost je greh; in tudi s takšnimi slikami, ki bi pred očale njegovo velikodušnost, ko se brani, da bi izdal malopridnega dečka, ki preži pri povratku iz šole vsakokrat za cestnim vogalom nanj, mu jih nakreše z ravnilom po glavi in se mu potem zasmejljivo smeje, ko beži.

Jakob je gojil plemenito častihlepno, da bi ga kdaj opisovali v solskih čitankah. Rad bi bil tam notri, s slikami, ki bi predstavljale njegovo hvalevredno nenaklonjenost do laži napram materi, in ki bi predstavljale, kako se mali radi tega od veselja joče; s slikami, ki bi kazale, kako stoji na hišnem pragu in izroča ubogi prosjakinji s šestorico otrok novčič, pri tem pa ji priporoča, naj bi bila štedljiva in nerazpisna, kajti razpisnost je greh; in tudi s takšnimi slikami, ki bi pred očale njegovo velikodušnost, ko se brani, da bi izdal malopridnega dečka, ki preži pri povratku iz šole vsakokrat za cestnim vogalom nanj, mu jih nakreše z ravnilom po glavi in se mu potem zasmejljivo smeje, ko beži.

Jakob je gojil plemenito častihlepno, da bi ga kdaj opisovali v solskih čitankah. Rad bi bil tam notri, s slikami, ki bi predstavljale njegovo hvalevredno nenaklonjenost do laži napram materi, in ki bi predstavljale, kako se mali radi tega od veselja joče; s slikami, ki bi kazale, kako stoji na hišnem pragu in izroča ubogi prosjakinji s šestorico otrok novčič, pri tem pa ji priporoča, naj bi bila štedljiva in nerazpisna, kajti razpisnost je greh; in tudi s takšnimi slikami, ki bi pred očale njegovo velikodušnost, ko se brani, da bi izdal malopridnega dečka, ki preži pri povratku iz šole vsakokrat za cestnim vogalom nanj, mu jih nakreše z ravnilom po glavi in se mu potem zasmejljivo smeje, ko beži.

Jakob je gojil plemenito častihlepno, da bi ga kdaj opisovali v solskih čitankah. Rad bi bil tam notri, s slikami, ki bi predstavljale njegovo hvalevredno nenaklonjenost do laži napram materi, in ki bi predstavljale, kako se mali radi tega od veselja joče; s slikami, ki bi kazale, kako stoji na hišnem pragu in izroča ubogi prosjakinji s šestorico otrok novčič, pri tem pa ji priporoča, naj bi bila štedljiva in nerazpisna, kajti razpisnost je greh; in tudi s takšnimi slikami, ki bi pred očale njegovo velikodušnost, ko se brani, da bi izdal malopridnega dečka, ki preži pri povratku iz šole vsakokrat za cestnim vogalom nanj, mu jih nakreše z ravnilom po glavi in se mu potem zasmejljivo smeje, ko beži.

Jakob je gojil plemenito častihlepno, da bi ga kdaj opisovali v solskih čitankah. Rad bi bil tam notri, s slikami, ki bi predstavljale njegovo hvalevredno nenaklonjenost do laži napram materi, in ki bi predstavljale, kako se mali radi tega od veselja joče; s slikami, ki bi kazale, kako stoji na hišnem pragu in izroča ubogi prosjakinji s šestorico otrok novčič, pri tem pa ji priporoča, naj bi bila štedljiva in nerazpisna, kajti razpisnost je greh; in tudi s takšnimi slikami, ki bi pred očale njegovo velikodušnost, ko se brani, da bi izdal malopridnega dečka, ki preži pri povratku iz šole vsakokrat za cestnim vogalom nanj, mu jih nakreše z ravnilom po glavi in se mu potem zasmejljivo smeje, ko beži.

Jakob je gojil plemenito častihlepno, da bi ga kdaj opisovali v solskih čitankah. Rad bi bil tam notri, s slikami, ki bi predstavljale njegovo hvalevredno nenaklonjenost do laži napram materi, in ki bi predstavljale, kako se mali radi tega od veselja joče; s slikami, ki bi kazale, kako stoji na hišnem pragu in izroča ubogi prosjakinji s šestorico otrok novčič, pri tem pa ji priporoča, naj bi bila štedljiva in nerazpisna, kajti razpisnost je greh; in tudi s takšnimi slikami, ki bi pred očale njegovo velikodušnost, ko se brani, da bi izdal malopridnega dečka, ki preži pri povratku iz šole vsakokrat za cestnim vogalom nanj, mu jih nakreše z ravnilom po glavi in se mu potem zasmejljivo smeje, ko beži.

Jakob je gojil plemenito častihlepno, da bi ga kdaj opisovali v solskih čitankah. Rad bi bil tam notri, s slikami, ki bi predstavljale njegovo hvalevredno nenaklonjenost do laži napram materi, in ki bi predstavljale, kako se mali radi tega od veselja joče; s slikami, ki bi kazale, kako stoji na hišnem pragu in izroča ubogi prosjakinji s šestorico otrok novčič, pri tem pa ji priporoča, naj bi bila štedljiva in nerazpisna, kajti razpisnost je greh; in tudi s takšnimi slikami, ki bi pred očale njegovo velikodušnost, ko se brani, da bi izdal malopridnega dečka, ki preži pri povratku iz šole vsakokrat za cestnim vogalom nanj, mu jih nakreše z ravnilom po glavi in se mu potem zasmejljivo smeje, ko beži.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KO PRIDE ZIMA—

Boste še vedno potrebovali
Električno Refrigeracijo

POLETJE se morda bliža koncu, ne pa potreba za Električno Refrigeracijo.

V kratkem času bo jesenski mraz zahteval kurjenje peči. Nato boste imeli tekmo vse zime poletno gorkoto v vaši kuhinji.

Moderno Električno Refrigeracijo potrebujete vse leto. Potrebujete jo bodisi poleti ali pozimi, spomladi ali jeseni, ker stremite po gotovi, varni ohranitvi hrane, ki jo zajamči trajen, avtomatično kontroliran mraz. Z izpremenljivo refrigeracijo se zamore hrana po kvarit v vsaki dobi, kar ogroža zdravje in povzroča trošenje denarja.

Električno refrigeracijo potrebujete za štedljivost. Električna je tako poceni, da stane samo par centov dnevno za tok, ki žene Električni Refrigerator.

Električni Refrigerator potrebujete za udobnost in pripravnost. Gotovo želite iti včas par dni z doma, ne da bi medtem skrbeli, da bi se tekoma vaše odsotnosti hrana pokvarila. Električni Refrigerator je baš tako lahek za uporabo kot katerakoli električna priprava. Nobenih cevi. Nobenih dostavkov ali preuredb ni treba. Samo spojite refrigerator z električnim spajalom, pa začne obratovati.

Zima je čas, ko se največ zabavate doma. Zakaj bi ne imeli popolnega zadovoljstva Električne Refrigeracije?

Vprašajte naše agente
za refrigeracijo glede cen in lahkih nakupnih pogojev.

The New York Edison System

McAlister
President

The New York Edison Company
Brooklyn Edison Company, Inc.

The United Electric Light and Power Company
New York and Queens Electric Light and Power Company
The Yonkers Electric Light and Power Company

LOVEC IN TAT

Razburljiv dogodek je doživel pred par dnevi poklicni lovec Pepi Plaznik. Podal se je na jerebičlov v gozdove okoli Sv. Jurija. Po uspešnem lovu, ustrelil je namreč tekmo par ur sedem jerebic, kar je vsekakor hrastovski rekord. Je prišel v takozvane Zavrata, kjer je pričel zopet s klicanjem. Nenadoma poči medalec od njega puška. Nevede ali je lovec ali lovski tat, se je strelica previdno blizal in ko je istega opazil, ga je pozval s klicem "Stoj!" Lovski tat je pričel bežati.

Lovec ga je pričel zasledovati in po dolgem zasledovanju se mu je posrečilo, priti neznanca za hrbet. Zgrabil je za njegovo puško in zahteval, da mu jo izroči. V tem pa je tudi še spomnil v lovskem tatu nekoga Avgusta, starega še preko 50 let, delavca v kemični tovarni. Divji lovec se mu je uprl in razvil se je med njima skoro pol ure trajajočo borbo. Ker je bil Plaznik opremljen s puško ter poleg tega še obložen z jerebicami, je le težko krotil nasilnega tatu. Avgust ni hoteli zročiti puške. V borbi sta jo prelomila, nato pa je tat s polovico svoje puške zopet sbehal.

Zadevo so seveda dobili v roke o-rožniki in Avgust skoro gotovo v bodoče ne bo imel več veselja, brez dovoljenja streljati jerebic.

NESREČA Z DINAMITOM

PLAINVILLE, Conn., 3. septembra. — Trije mladeniči so se tukaj igrali s dinamično patrono, ki je nenadoma eksplodirala. Dva sta smrtonosno poškodovana, tretji bo pa baje okrevljal.

POZIV!

Vsi naročniki katerikoli, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. — Uprava lista

JUBILEJ PRAVNIŠKE MO-DROSTI

Dne 15. decembra t. l. bodo v Florenci slovesno obhajali 1400-letnico zbirke klasičnih spisov starih rimskih pravnikov, ki jo je izdal cesar Justinijan I. 530. in ki je znano pod imenom "Pandekta". V Palazzo Vecchio bodo ob tej priliki razstavljeni tam hranjeni ostanki prvotnega besedila pandekti. Slavnost bo otvorili nam italijanski romanist prof. Lauducci iz Padove. Kakor poročajo, je svojo udeležbo pri slavnosti napovedalo že več inozemskih pravišnih kapacitet.

NEMŠKA ZNANOST PRIHAJA NA POMOC ONIM, KI TRPE VLEDO
REVMATIZMA
Omogoča silernemu, da uživa v lastnem domu ugodnosti slavnih nemških kopeli, ki vračajo zdravje. Izra prodavnih časov so oni, ki trpijo na revmatizmu, povzročeni vlad prehlpa, lokalni pomoč proti svojem trpljenju v slavnih nemških in avstrijskih zdraviliščih. Večkrat so potovali na tisoče in tisoče milij, potrošili na stotine dolarjev, da bi dobili odpočitek in v več slučajih so popolnoma ozdraveli od svoje bolezni. Vseled velikih stroškov so si zamogli do pred kratkim, da bogati ljudje privošči to zdraviljenje. Sedaj pa, hvala modernim nemški znanosti, zamore vsake ubosti zdraviti teh ameriških kopeli, ki vračajo zdravje, za samo \$10.50, ekspres plačan v vse dele Združenih držav in Kanade — za 11 "Novopin" zavojčkov, ki zdostujejo za 22 zdravje-vračajočih kopeli. Takoj na delo in naročite z ekspresnim ali poštanim money orderom vred na WERNER IMPORTING COMPANY 125 CHURCH ST., NEW YORK CITY

CENA
DR. KERPVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH-SLOVENE READER)
Glavno mesto \$2.—
Zamudilo ga pri
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 West 18 Street
New York City

Iz Jugoslavije.

Velika nevihta v Dalmaciji.

Ob jadranski obali je divjala huda nevihta, ki pa je trajala samo pol ure. V Šibeniku so bile vse mestne ulice preplavljene in je voda vdrla v kleti in pritlične prostore. Nekoliko minut je padala tudi debela toča, ki je zlasti v vinogradih napravila mnogo škode.

Samomer računskega nadsvetnika.

V Sarajevu se je obesil računski nadsvetnik pri tamkajšnji rudarski direkciji Dušan Momčilović.

Vzrok samomora so bile baje nesrečine družinske razmere.

Granata ubila 10-letnega dečka.

V okolici Strumice je desetletni sinček kmetu Vasiliju Atanasoviču našel v grmovju staro granato ter jo prinesel domov. Domači so se nahajali v izbi, deček pa se je v veži igral z granato, ki je eksplodirala in neprevidega dečka na mestu ubila.

Starši pustili otroke šest dni brez hrane.

Policiji v Sabotici je bilo prijavljeno, da si v hiši kovača Josipa Bogarnja po rodu iz Osijeka, našli tri otročičke popolnoma sestradane in onemogle. Dežurni kapitan se je takoj podal v omenjeno hišo, kjer je našel v sobi osemletno deklico Terezo, v postelji pa dva otročiča v starosti treh let, oziroma enega letca. Ugotovilo se je, da so to Bogarnjevi otroci, ki sta jih 9. avgusta pustila roditelja doma ter odptovala v Osijek.

Zagovarjata se, da sta šla obiskat neko bolno sorodnico in nista nameravala tako dolgo ostati na potovanju. Uvedena je stroga prisilna.

Obilen ribji lov v Bakru.

Iz Bakra poročajo, da je bil v zadnjih dnevih ribolov v tamkajšnjem zalivu zelo obilen. V teku ene noči se ribiči vneli nad tisoč velikih tunov. Posamezni komadi so tehtali po do 10 kg. Na ljubljanskem trgu so tunjino meso prodajali po 36 Din za kg.

Če se otroci igrajo z orožjem.

V vasi Zaglavcu pri Grocki sta desetletni sinko kmetovalca Raje Atič in njegova mala sestrčica pala svinje. Ne lepej me fantu padlo v glavo, da je stopil v hišo, anel očetovo puško in začel meriti proti sestrčici. Dekletce je v domnevi, da je puška prazna, še velelo: "Le u-

strelj!" Trenutek nato je jeknil strel. Nesrečno dekletce se je zgrudilo mrtvo, zadeto v desno stran glave.

Velika nesreča pri Jajcu.

Na industrijski progi, 18 km od Jajca, se je primerila huda nesreča. Zavora so pri vožnji navkreber popustile in mali vagončki so zdrveli s silno brzino navzdol. Več delavcev je poskakalo z njih dobili pa so pri padcih zelo občutne poškodbe. Delavca Stanko Hodić in Miloš Radanović bosta najbrže podlegla. Vagončki so zgrmili v prepadi in se razbili na drobne kosce.

Uboj zaradi meje.

Soseda Gjorgije Redžić in Paun Kostić v vasi Boletinu v Vojvodini sta se dalje časa prepekala zaradi meje. Te dni je Kostić nalašč zopet stopal preko sosedovega travnika, namenjen k svojim njivam. Sosed je prihitel s puško in ga pozval, da se umakne. Ker Kostić na ponovne pozive le ni ubogal, je Redžić sprožil in Kostića ubil na mestu. Take so posledice sosedskih razprtij: eden v jamo, drugi za dolgo leta v zapor.

Milijoni v dimu.

Po največjih uradnih podatkih uprave državnih monopolov se je v teku leta 1929 popuščilo v Jugoslaviji tobaka za 1,769,388,095 Din, tako da pride na vsakega prebivalca 286 cigaret na leto. Skupno se je prodalo leta 1929 cigaret: "Kardordje" 422,648 komadov; "Jadrin" 1,146,698; "Kosovo" 1,402,434; "Strumica" 4,196,660; "Šumadija" 6,230,428; "Vardar" 549,085,070; "Drina" 41,749,300; "Neretva" 5 milijonov 50,472; "Morava" 13,837,300; "Zeta" 1,608,636,239 in "Sava" 1,763,737,675.

Največ se je torej popuščilo cigarete "Sava".

Smotk se je največ popuščilo iz mešanega inozemskega tobaka 15 milijonov 182,557 komadov, potem "Portorico" 5,220,931 in kratkih domačih 4,654,043 komadov.

Tobaka a zvečenju in njuhalnega tobaka se je porabilo okroglo 90,000 kg. Od rezanega tobaka zavzema prvo mesto savski tobak: 4,816,401 kilogramov, potem dunavski 771,074 kg, zetski 206,503 kg, neretvanski 169,543 kg, moravski 37,365 kg, ameriški 5428 kg, banatski 4692 kg, trebinski 822 kg in vardarski 821 kg. Mnogo jug. tobaka pa se proda v inozemstvo, zlasti v Čehoslovaško in Poljsko.

KNJIGARNA

"GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

RAZNE POVESTI in ROMANI:

(Nadaljevanje.)

Korejska brata, povest in mistjov nov v Koreji 30
Krvna osveta 30
Kuhinja pri kraljici gosli nočilo 30
Kaj se je Markaru sanjalo 30
Kazaki 30
Križev pot, roman (Har) trd. ves. 1.10 30
Križev pot, roman (Kupljenka) 30
Kaj se je izmislil dr. Oks 45
Kraljevič berač 25
Levstički obratni sige 25
1. sv. Pesni — Ode in elegije — Sonete — Romance, balade in legende — Tolmač (Levstik) 70
2. sv. Otroške igre v pesmih — Različne poezije — Zabaljice in pušice — Jeza na Parnas, — Ljudski Gals — Kraljevski rokopis — Tolmač (Levstik) 70
3. sv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike 30
Ljubljanske slike, Hlisl lastnik. Trgovce, Kpčjski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarc, Duhočnik, itd. 30
Lov na ženo (roman) 30
Lucifer (roman) 30
Marjetica 30
Moje življenje 30
Mali Lord 30
Milijonar brez denarja 30
Malo življenje 30
Marev, križanski deček in Libanona 30
Mladih sanikarjev lastni životopis 30
Milanarjev Janus 30
Musoline 30
Mrvi Gostali 30
Mali Klatci 30
Mestja 30
Malenkosti (Ivan Albrecht) 30
Mlada ljubezen 30
Mladim sreča. Zbirka povesti za slovenska mladino 30
Misterija, roman 30
Moraki razbojnik 30
Na mlinskih potih 30
Nekaj iz meje, humoreska 30
Narod, ki živi 30
Nala vna, 11. del, 9 povesti 30

Nova Erotika, trdo vez. 70
Naka lista, trd. vez. 30
brošura 30
Na Indijskih otokih 30
Nasi ljudje 30
Nekaj iz ruske zgodovine 30
Nihilisti 30
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov bivšega slovenskega polka 1.50
Novo življenje 30
Ob 50 letnici Dr. Janeza L. Kreka 30
Otkritje pragozda 30
Odkritje Amerike, trdo vezano 30
mekko vezano 30
Praprečaneve zgodbe 30
Pasti in zanki 30
Pater Kajetan 30
Pingvinčki otok 30
Povest o sedmih obsebnih 30
Pravica kladiva 30
Patriki iz Roza (Albrecht) 30
Patriški zlatar 30
Prihajali, povest 30
Pojavnice 30
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1.
Piat zvon 30
Pri strici 30
Pri boji 30
Patria, povest iz trske junaka do dobe 30
Po gorah in dolinah 30
Po litra vipave 30
Poslednji Mobilianec 30
Pravljica H. Majar 30
Predričan, Pročern tu drugi svet. niki v gramofonu 30
Prigodbe šebeliče Majar, trd. vez. 30
Ptice selivke, trd. vez. 30
Pred nevihto 30
Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 30
2. zvezek 30
Popotniki 30
Poznavna Boga 30
Pirhi 30
Povedanje 30
Prški Judek 30
Prigoda Hurovkega glavnega 30
Prvi med Indijanci 30
Ergonjanje Indijanske mladine 30
lov 30
Potop, I. sv. 30
Potop, II. sv. 30
(Oba zvezka skupaj) 5.50

DRUGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Ti? — je vprašala Lora.
— Da, jaz. To je najbolj udobna življenska filozofija. S tem seveda nečem reči, da bi se ne brigala zate, če bi May ostala pri meni. Prav gotovo bi skrbela zate. Vseled tega je bilo skrajno priljubljeno zame vzeti te k sebi. Jaz nisem še toliko stara, da bi ne uživala življenja z najlepše strani. Potovanja, veselice in vse drugo mi povzroča še nadalje veliko veselje. Mene samo pa ne ve to dolgočas. Vse uživam najraje v družbi. Ali sem odkrita, kaj ne?

— Zakaj pa bi ne bila? To je najboljšje v življenju, da človek lahko uživa v družbi!

— Hvala Bogu, za to je treba imeti vsaj nekaj "mamona". Tudi drugače ga ne zaničujem. Napravila nam življenje ugodnejše ter urednišče večino naših želj. May bi naprimer ne mogla poročiti moža kot si ga je želela, če bi ne bila bogata!

— Ali je reven?
— Precej, mislim vsaj. Njegova mati ima precejšnjo rento ter neke majhne gradnje, ki pa ne donosa ničesar. Z velikim premoženjem May pa bosta lahko izhajala.

Lora je zrla molče v tla.
Ta velikanska vsota! Njej se je naravnost bledlo. Ali je bil konecno denar, ki spravi skupaj oba?

Gospa Rickmersova je čitala njene misli na obrazu ter rekla vsled tega:

— Raditega ti ni treba še misliti, da je bila to takozvana denarna poroka, kot so danes žalilob v navadi. On je prav tako zaljubljen v May kot ona v njega. On nima nikakih dolgov in nikakih potratnih pasij. Šploh se ni hotel poročiti, dokler ni videl May. Tedaj pa se je unela ljubezen na prvi pogled. Če bi bilo drugače, bi nikdar ne dovolila May poročiti se!

— Ali je May lepa?

— Ne, pravzaprav. Niti od daleč ni lepota kot si ti. Ona pa je ljubka, vesela, značajna ter kot otrok. Ona ima rjave, zelo lepe lase ter modre oči. Njena koža je sveža — in to so njene vrline. Slabe strani njene zunanosti pa je topast nos ter njena velika usta, katera pa pokrivajo njeni svetli in zdravi zobje. Zakaj pa te mučim z opisom? Treba mi je le pokazati njeno sliko. Pustila se je slikati šele pred štirinajstimi dnevi s svojim možem. Izvrsno se je poročila!

Gospa Rickmers se je dvignila ter pričela brskati po majhni mizici, ki je stala v bližini.

Nato je položila na mizo pred Loro sliko.

— To je ona. Taka sta kot živita!

Lora je pogledala na sliko ter zakričala.

Postala je bleda kot strah.

— In to je njen — mož?

— Klemenec baron Herway. Ali ga poznaš, Eleanor?

Lora je čutila, da počiva na njej strog pogled gospe Rickmersove in kako je stopilo nekaj tujega v njen obraz.

Lotil se je je smrtni strah.

— Če bi teta Ethel slutila... če bi postala sumljiva!

Z velikanskim naporom je Lora premagala vse to ter prisilila celo smehljaj na svoji blede ustnici.

— Seveda ga poznam, — je odgovorila pomirjena. — Spadal je k našim bližnjim sosedom ter je bil pogosto gost na Rutlandu. Raditega me je pogled tako prestrašil. Herway je bil oni, ki mi je prvi sporočil smrt mojega očeta ter me nato s silo odvedel od trupla svojega očeta...

Raditega me je tako ganil pogled nanj. Vsa grozota zadnjih dni na Rutlandu je postala zopet živa ob pogledu nanj...

Ni bila sicer polna resnica, katero je povedala, a teta Ethel se je z pomirila.

Pogladila je lase Lore.

— No, seveda, dragi otrok! Veseli me zelo, da poznaš Klemenca. Dosti lažje bova govorili o mlademu paru!

Gospa Kroker je utaknila glavo skozi vrata... To je bilo pravo odrešenje za Loro.

— Čas za oblačit se, madama!

— Res, ž? Vseled tega morava hiteti. Tukaj večerjajo točno ob šestih zvečer. Moje obleke ti pristojajo izvrstno, kajti visoka si skoro tako kot jaz. Vitka sem tudi še. Le krog pasu in bokih moraš nekoliko popraviti!

Teta je Loro prijazno pogladila po licu.

— Lepe deklice morajo biti lepo oblečene. To zahteva moj estetični občutek. Jutri dobiš svojo lastno garderobo. S teboj se hočem postavljati!

— Z menoj! O, teta, jaz nimam nobenega smisla več...

— Psi! Vse to bo zopet prišlo. Stavim kaj, v osmih dneh boš kotetirala z malim princem Ensbergom, kateremu je včeraj ukradel neki drugi njegovo najlepšo kraljico.

Sedmo poglavje.

Vse je kazalo, kot da bo imela gospa Rickmersova prav.

Tekom cele noči brez spanja se je mučila Lora z vsakovrstnimi sklepi in načrti.

Ona ni niti zapazila, da je vzbudil njen nastop včeraj pravo senzacijo med gosti. Vsi so hoteli biti predstavljeni in teta Ethel ji je pomno stisnila roko, ko sta odhajali spat.

— No, kaj sem že hotela reči? Princ Ensberg gori ves in mladi Rus na drugi strani je bil kar nem od samega občudovanja. Izgledala pa si tedi kot mala princesinja. Le tako molčela bi ne smela biti!

Lora se ni brigala za njene besede.

Povsem smedenjena je bila ter mislila le na eno stvar: — Sveti Bog, kam neki me je zanesla usoda? Če bi le slutila to, ki gotovo nikdar ne sledila povabilu tete Ethel!

Ona mora proč, seveda takoj in ob vsaki minuti!

Vsaki dan pade mlademu paru v glavo misel, da obišče teta Ethel ali pa narobe.

Ko pa je hodila Lora gorindol brez spanja v tihih nočeh, so se gromadile naenkrat cele gore vsakih ovir proti temu sklepu.

Lora je razmišljala, kam lahko odide. V Schlostadt nazaj je povsem nemogoče! In drugam? Prav tako je revna kot je bila preje, čeprav je nosila včeraj zvečer drage obleke ter je stanovala v prvorazrednem hotelu ob ženevskem jezeru.

Kaj naj pa reče teta Ethel? Resnico? To jo bilo mogoče, kajti s tem bi uničila mir in areo edine osebe, ki je bila dobra napram njej izza smrti njenega očeta!

Ka pa bi bila posledica tega, če bi se drzno ustavljala vsem mikavnostim novega položaja? Resne oči tete Ethel bi prav gotovo počivale na njej z nemim vprašanjem:

— Ali se a bolj morda videti?

— Ali ga mogoče še vedno ljubiš?

Lora je vrgla glavo nazaj.

Trda poteza je spadla njen lepi obraz.

— Ne, — je mrmrala, ne ljubim ga več. Jaz ga sovražim, jaz ga zaničujem!

(Dalje prihodnjik.)

Čudodelni zdravnik Pirogov.

Sredi preteklega stoletja je živel v Rusiji profesor N. Pirogov, ki je bil znan splošno tudi v inozemstvu kot "čudodelni zdravnik". Mož je bil po poklicu res zdravnik, zaslovel je po vsem svetu in njemu se ima kirurgija zahvaliti za mnoge važne pridobitve. Pirogov je bil izredno plemenit zdravnik, kateremu je bila edina skrb pomagati trpečim ljudem in lajšati njihove bolečine. Rojen je bil leta 1870, in že jeseni 1824 je vložil prošnjo, da bi bil sprejet na medicinsko fakulteto. Ker se je pa zahtevala takrat za sprejem na medicinsko fakulteto minimalna starost 16 let, se je Pirogov v prošnji malo zlagal in napisal, da je 2 leti starejši kot je bil v resnici. Tako veliko je bilo njegovo hrepenenje priti na univerzo. Že kot otrok je Pirogov zelo rad resno posnemal domačega zdravnika svojih roditeljev dr. Muhina.

Pred 100 leti se pa bodoči slavni kirurg ni mogel na moskovski univerzi posebno dobro pripraviti za svoj poklic. Ves čas ni obducirano nobenega trupla, pa tudi nobene mišice ni prepiral. Kirurgija je bila predmet, je pripovedoval pozneje sam, s katerim se v Moskvi niti sem pečal in ki mi je bila vedno nerazumljiva in nesimpatična. Večina profesorjev je predavala po starih učnih knjigah, nekateri celo po knjigah iz polovice 18. stoletja in vsako leto so se ponavljale iste napake. Spomladi leta 1828 je položil Pirogov igranje izpit in prišel je na jurjevo univerzo, kot eden "20 čistokrvnih Rusov", da se pripravi za profesorja. Tu v Jurjevu (prvotno Dorpat), v tipičnem nemškem vseučiliškem mestu, kjer so dajali življenju značaj profesorji in študenti s svojimi srednjeveškimi običaji, je našel Pirogov svoj pravi poklic.

Na jurjevski univerzi je bilo takrat mnogo učencev evropskega slovesa, a katedro kirurgije je zasedel Ivan Filipovič Meyer, ki je postal Pirogovu najboljši učitelj, obenem ga je pa uvedel v svoj dom, v središče kulturnega Jurjeva. V svetli družbi mladi študent s svojo zunanostjo ni mogel imponirati. V Jurjevu je ostal 5 let in ves čas je nosil isti suknjič, prenejen iz starega fraka, katerega mu je bila podarila v Moskvi vdova uradnika, ki se je bil do smrti napil in

kateremu je takrat še 18-letni zdravnik Pirogov izplaknil želodec. Kar se tiče čistega perila in druge elegancije, je bil Pirogov v zadregi, ker ni vedel, kaj je boljše, porabiti denar za perilo, ki se lahk pri prepiranju trupel umaže, ali pa nakupiti si knjig in živega materiala v znanstvene svrhe. Začetkom leta 1892 je Pirogov promoviral za doktorja medicine in koncem leta so bili slušatelji proforskega zavoda poslani v inozemstvo. Pirogov se je mudil 2 leti v Berlinu, potem je pa prišel na mesto svojega prejšnjega učitelja v Jurjev.

Nemška univerza je bila zelo ravedna na nastopno predavanje ruskega profesorja kirurgije, kateremu niso nič kaj zaupali. Na prvem predavanju so se slušatelji posmehovali slabi profesorjevi nemščini, čež nekaj tednov je bila pa predavalnica že nabito polna. A čez leto dni je govoril o Pirogovu že ves evropski zdravniški svet. Medicina je stala takrat na razpotju, postajala je naglo eksaktna veda, toda Pirogov se ni sramoval priznati napak, katerim se takrat ni mogel izogniti noben učenjak. Izdal je v nemščini "Kroniko kirurške klinike" in v uvodu k svojemu delu je napisal: "Smatram za svojo dolžnost izdati to knjigo zato, ker pri nas primanjkuje del, v katerih bi bila odkrita izpoved praktičnega zdravnika, zlasti pa kirurga. Smatram za sveto dolžnost vestnega učitelja, objaviti takoj svoje napake in njih posledice v svarilo in pouk drugim, še manj izkušenim, da ne store podobnih napak".

Ta nenavadna odkritost, nasprotujoča takratnim zdravniškim navadam, je vzbudila med zdravniški veliko ogorčenje, toda mladi študenti in v javnosti ni Pirogov avtoriteta prav nič škodovala. Še preden je postal profesor, je presenetil Pirogov vse udeležence svoje diskusije z Meyerjem. Nekdo je imel v mehurju kamne in stari kirurg je delal operacijo zelo počasi. Posledica je bila, da je trpel bolnik hude bolečine. Pirogov je pa napravil enako operacijo v 2 minutah. To je bilo za bolnike tem večjega pomena, ker narkoza takrat še ni bila znana. Pirogovova praksa je presenetljivo hitro naraščala, tem bolj, ker je lečil zastoj. V Jurjev so romali bolniki iz vseh mest in vasi severozapadne Rusije in Pirogov je moral hoditi s svojimi asistenti še od kraja do kraja, da je mogel ustreči neštetim bolnikom, ki so se obračali nanj s prošnjo, naj jim reši življenje. Ljudje so ga doslovno oboževali.

Genijalnemu kirurgu je bilo tesno na mali, napol nemški univerzi s kliniko za 20 oseb. Zato je hotel priti v Petrograd. Leta 1849 mu je bila podeljena katedra kirurgije na

medicinsko-kirurški (vojaški) akademiji. Služba znanosti je zahtevala takrat težke žrtve. Klinike po bolnicah so bile takrat prave kloake. Tatvine po klinikah so presenečale ljudi celo v takratni razbojniški dobi. Bolnike so hranili slabše od živine, lekarstva so prodajali pod roko in celo z ran vzete obveze so šle v denar. Pirogov je moral delati v napol porušeni poslopju. "Že pri vstopu v predsobo si moram zatistiti nos, ker strahovito smrdi po truplih, gnjilcih v zabojih", je pravil sam. "V sobi, kjer delam so zakurjene železne peči, okrog katerih polagajo trupla, da bi se odvajala. Lešerbe na olje brle tako slabo, da si moram pomagati z lojevimi svečami. Študenti v zamazanih črnih haljah se prerivajo okrog trupel nad vsem tem pa leže oblači tobačnega dima".

Celih 14 let svojega proforskega delovanja si je Pirogov na vse načine prizadeval dvigniti znanstveni nivo akademije in del profesorja ga je podpiral. Opetovanje je pa ves obupen proslil in zahteval, naj ga upokojijo. Samo strah pred skandalom, ki bi nedvomno nastal, če bi se učenjak svetovnega slovesa umaknil, je sililo njegove predstojnike k popuščanju. V Petrogradu je Pirogovova praksa in ljubezen do plemenitega zdravnika vedno bolj naraščala, učenjakovim predstopnikom je pa delala preglavice. Policijski ravnatelj je prišel nekoč k ravnatelju akademije generalu Weinmannu in pripovedoval mu je tole zgodbo: "Po ulici gre debeluhasta ženska z veliko golšo. Nasproti ji pride moški krivih nog in krene za njo. Baba se prestraši in pospeši korake. Moški se pa ne da odgnati, temveč tudi za njo. 'Pojdij z menoj, odrežem ti golšo', pravi. Vsa prestrašena začne baba bežati, kar jo neso noge. Toda možakar jo ubere za njo in kriči: 'Daj mi golšo, 25 rubljev dobiš'. Baba kriči, mimoidi se ustavljajo in smeje. Skandal je vedno večji. Slednjič pride stražnik in aretirata oba. Izkazalo se je, da se je profesor Pirogov zanimal za veliko golšo na vratu dotične ženske.

Leta 1847 je odpočoval Pirogov na Kavkaz, kjer so se ruske čete borile z gorskimi plemeni. Na Kavkazu se mu je posrečilo rabiti pri mnogih operacijah eter kot sredstvo, ki ublaži bolečine. Pri prvem poskusu z etrom je delal Pirogov ranjenemu muslimanu, da je v steklenički tekočina, ki ga prenese v Mohamedov raj. Ranjeni je rad vdihaval izhlapevajoči eter in po operaciji je navdušeno pripovedoval, kako dobro se je počutil. Pozneje tudi ruski ranjenci niso nasprotovali anesteziji. Profesor Pirogov je lečil bolnike do konca svojega življenja. Bolniki v Odesi, kjer je zadnja leta živel, so ga oblegali in niso hoteli ničesar slišati o tem, da je bolan. Mož je imel raka na jeziku. Pod balkonom njegove hiše so se zbirale dan za dnem množice bolnih. Pirogov sam je bil že "velika razvalina". Iz ust mu je tekel s krvjo pomešan gnoj. Navzlic temu so pa prihajali siromaki trumoma k njemu in Pirogov jim je lajšal gorje.

Kretanje Parnikov
Shipping News

6. septembra: Leviathan, Cherbourg New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	15. oktobra: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
8. septembra: Resolute, Cherbourg, Hamburg	17. oktobra: France, Havre Homerie, Cherbourg Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
10. septembra: Aquitania, Cherbourg President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg Hamburg, Cherbourg, Hamburg	18. oktobra: Leviathan, Cherbourg Milwaukee, Cherbourg, Hamburg Conte Grande, Napoli, Genova
12. septembra: Ile de France, Havre Olympic, Cherbourg Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	22. oktobra: New York, Cherbourg, Hamburg Dresden, Cherbourg, Bremen
13. septembra: George Washington, Cherbourg, Hamburg Milwaukee, Cherbourg, Hamburg Conte Grande, Napoli, Genova	24. oktobra: Ile de France, Havre Saturnia, Trst Europa, Cherbourg, Bremen Pennland, Cherbourg, Antwerpen
15. septembra: Columbus, Cherbourg, Bremen	25. oktobra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
16. septembra: Europa, Cherbourg, Bremen	29. oktobra: Deutschland, Cherbourg, Hamburg America, Cherbourg, Hamburg Berengaria, Cherbourg
17. septembra: Berengaria, Cherbourg Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg	31. oktobra: Majestic, Cherbourg Augustus, Napoli, Genova

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje iz Amerike v Evropo.

Ile de France 12. sept. 3. okt.

(Opoldne) (4 P. M.)

PARIS 19. sept. 10. okt.

(4 P. M.) (6 P. M.)

FRANCE 26. sept. 17. okt.

(7 P. M.) (7 P. M.)

Najkrajša pot po svetovni. Vsaka je v posebni kabini s vsami modernimi udobnostmi. Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljaji in raznih drugih stvareh. Vsled naše dolgotrajne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvovrstne brzo-parnike.

Tudi nedržavljan zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6 mesecev in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameranim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljenske postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni višje se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, moške ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928, leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavne pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznane in zanesljive

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK

Na obisk v staro domovino

zamore potovati vsak ameriški državljan in pa tudi vsak nedržavljan, ki je postavljen potom dolet v to deželo. Kdor je torej namenjen potovati to leto, naj se pridruži enemu naših skupnih izletov, pa bo udobno in brezskrbno potoval. To leto pridružimo še sledeče izlete:

Po FRANCOŠKI progi s parnikom "Ile de France" preko Havre:

PRVI JESENSKI IZLET
dne 12. septembra 1930

3. oktobra: DRUGI JESENSKI IZLET
24. oktobra: TRETJI JESENSKI IZLET
12. decembra: VELIKI BOŽIČNI IZLET

Po COSULICH PROGI preko Trsta

PRIHODNI IZLET

z motorno ladjo "VULCANIA"

dne 8. oktobra 1930

Nadaljni izleti po isti progi:
22. novembra — "SATURNIA" 18. decembra — "VULCANIA"

Za cene, za pojasnila in navodila glede potnih listov, vizejev, permitov itd., pišite na najstarejšo slovensko tiskarno, preko katere so že sto in sto tisoč potoval v popolnem zadovoljstvu. Vseled 40 letne prakse v tem poslu Vam lahko jamči za dobro in solidno postrežbo in pa, kar je najvažnejše, da boste o vsem točno in pravilno poučeni.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Tel. Barclay 9380

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE